EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2010.6.9
KOM(2010)302 galutinis

2010/0162 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl makrofinansinės pagalbos teikimo Moldovos Respublikai

SEK(2010)706

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

(1) PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindas ir tikslai**

Komisija siūlo suteikti Moldovos Respublikai ne didesnę kaip 90 mln. EUR makrofinansinę pagalbą dotacijos forma. Šia pagalba siekiama padėti finansuoti Tarptautinio valiutos fondo (TVF) nustatytus Moldovos bendruosius biudžeto mokėjimų balanso ir valstybės biudžeto finansavimo poreikius. Ji padės įgyvendinti valdžios institucijų stabilizavimo programą siekiant užtikrinti fiskalinių ir užsienio sąskaitų tvarumą ir taip padės šaliai įveikti pasaulinės finansų krizės padarinius.

Siūloma Europos Sąjungos makrofinansine pagalba bus papildyta TVF parama, kurią numatoma skirti pagal 2010 m. sausio 29 d. su TVF valdyba sudarytą finansavimo susitarimą. ES makrofinansine pagalba siekiama padėti patenkinti šalies išorės finansavimo poreikius 2010 ir 2011 m. Per tuos dvejus metus susidarę Moldovos Respublikos finansiniai poreikiai bus patys didžiausi. Jei 2012 m. vis dar bus didelis finansavimo trūkumas, gali būti svarstoma galimybė skirti papildomą ES pagalbą pagal naują priemonę.

Be to, siūloma pagalba bus paspartinta Moldovos Respublikoje vykdoma reforma, kuria yra remiama vyriausybės vykdoma ekonominė programa ir pastangos integruotis į ES. Ji taip pat padės įgyvendinti Europos Sąjungos bendradarbiavimo strategiją Moldovos Respublikos atžvilgiu ir apskritai Rytų partnerystės valstybių atžvilgiu.

ES makrofinansinė pagalba bus išimtinė ir laiko požiūriu ribota ir ji bus teikiama, jeigu bus daroma pažanga įgyvendinant esamą TVF programą ir bus sėkmingai įvykdytos su šia pagalba sietinos ekonominės politikos sąlygos.

- **Bendrosios aplinkybės**

Moldovos Respublika yra viena iš Europos Sąjungos rytų kaimyninių valstybių, patyrusių itin didelį pasaulinės krizės poveikį. Nors kelerius metus prieš krizę vidutiniai ekonomikos augimo rodikliai buvo dideli, Moldovos pajamos vienam gyventojui kol kas vis dar mažiausios regione. Taikyti politines priemones kovoje su ekonomikos krize pirmiausia uždelsta dėl pasirengimo 2009 m. pavasarį vykusiems Parlamento rinkimams, o paskui – dėl šalyje tvyrančios politinės įtampos, kurią sukėlė rinkimų rezultatai. Po pakartotinių rinkimų, kurie turėjo būti surengti 2009 m. rudenį, koalicinė vyriausybė buvo įgaliota parengti reformos, kuria siekiama labiau priartėti prie ES ir pakeisti ankstesnį nuo gaunamų perlaidų srauto itin priklausomą augimo modelį, darbotvarkę. Šie politiniai pokyčiai davė naują impulsą stiprinti dvišalius santykius su ES, kurių kulminacija tapo oficialių derybų dėl naujo asociacijos susitarimo pradžia 2010 m. sausio 12 d.

Iš karto po to, kai 2009 m. rugsėjo 25 d. prisiekė nauja Ministro Pirmininko Vlado Filato vadovaujama vyriausybė, Moldovos Respublikos valdžios institucijos kreipėsi į tarptautinius pagalbos teikėjus prašydamos patenkinti šalies finansavimo poreikius. Rugsėjo 29 d. per naujojo ministro pirmininko vizitą Briuselyje naujoji vyriausybė patvirtino buvusiosios administracijos anksčiau pateiktą prašymą skirti ES finansinę paramą. 2010 m. sausio 29 d. TVF valdyba patvirtino 2010–2012 m. pagalbos programą pagal išplėstinę kredito priemonę ir išplėstinę fondo priemonę. Programa

parengta taip, kad ją daugiašaliu ir dvišaliu pagrindu galėtų papildyti ir kiti tarptautiniai pagalbos teikėjai, visų pirma Pasaulio bankas, ES ir kiti. 2010 m. kovo 24 d. Briuselyje susirinkusi konsultacinė grupė patvirtino dvišalių pagalbos teikėjų didelius įnašus. Siūloma makrofinansinė pagalba yra finansavimo, skiriamo programai įgyvendinti, dalis.

- **Pasiūlymo srityje taikomos priemonės**

Nėra.

- **Derėjimas su kitomis Europos Sąjungos politikos sritimis ir tikslais**

Makrofinansinės pagalbos programa papildo kitas ES finansavimo programas, visų pirma vidutinės trukmės biudžeto paramą pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę (EKPP), įgyvendintą vykdant šalies strategiją, skirtą ES bendradarbiavimui su Moldovos Respublika. Taigi ši pagalba gali padėti didinti ES įtaką politikos formavimui ir padėti Moldovos Respublikai įveikti dabartinę gilią ekonomikos krizę. Makrofinansinės pagalbos programa taip pat papildomas išorės finansavimas, kurį teikia TVF, Pasaulio bankas ir dvišaliai pagalbos teikėjai.

(2) KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Rengdamos šį Komisijos pasiūlymą Komisijos tarnybos susisiekė su Moldovos Respublikos valdžios institucijomis, TVF, Pasaulio banku, ERPB ir galimais dvišaliais pagalbos teikėjais bei kreditoriais, kad aptartų su pagalba susijusius poreikius.

Parlamentui ir Tarybai priėmus sprendimą, Komisijos tarnybos ves derybas su Moldovos Respublikos valdžios institucijomis dėl susitarimo memorandumo ir dotacijos susitarimo, kad nustatytų išsamias pagalbos įgyvendinimo sąlygas.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Padedamos išorės konsultantų, Komisijos tarnybos atliks Moldovos Respublikos viešųjų finansų ir administracinės kontrolės kokybės ir patikimumo vertinimą.

- **Poveikio vertinimas**

Makrofinansinė pagalba turės tiesioginį poveikį Moldovos Respublikos mokėjimų balansui ir valstybės biudžetui, todėl sumažės finansinių suvaržymų įgyvendinant valdžios institucijų ekonominę programą. Teikiant makrofinansinę pagalbą bus toliau remiamas su TVF sutartų stabilizavimo programos bendrųjų tikslų įgyvendinimas. Šių makroekonomikos stabilizavimo programos tikslų nebūtų galima įgyvendinti finansuojant projektus ir (arba) teikiant techninę pagalbą.

Pagalbos išmokomis bus padedama kaupti nacionalinio banko rezervus; nukreipus į valstybės biudžetą pagalbos nacionalinės valiutos ekvivalentą būtų padengiamas biudžeto deficitas.

Europos Sąjungos pagalba taip pat bus remiamos valdžios institucijų pastangos įgyvendinti trumpalaikes ir vidutinės trukmės politikos kryptis, nustatytas įgyvendinant

Europos kaimynystės politiką parengtame ES ir Moldovos Respublikos veiksmų plane.

(3) TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

- **Siūlomų veiksmų santrauka**

Europos Sąjunga suteikia Moldovos Respublikai iki 90 mln. EUR makrofinansinę pagalbą. Atsižvelgiant į didelį ekonomikos krizės poveikį Moldovos Respublikos ekonomikai ir šalies atitiktį finansavimo palankiomis sąlygomis IDA kriterijams, Europos Sąjungos pagalba bus teikiama dotacijos forma.

Pagalbos suma bus išmokama per tris arba keturis kartus: du mokėjimai 2010 m. ir vienas arba du mokėjimai 2011 m. Pagalbos lėšas valdys Komisija. Komisija susitars su valdžios institucijomis dėl konkrečių ekonominės politikos ir finansinių sąlygų, susijusių su atskirų pagalbos dalių išmokėjimu. Prireikus bus įtraukti su Finansiniu reglamentu suderinti konkretūs reikalavimai dėl sukčiavimo ir kitų pažeidimų prevencijos.

Pagalba bus visiškai suderinta su makroekonominiais tikslais, jau nustatytais ekonominės politikos planuose, dėl kurių susitarė Moldovos Respublika ir TVF. Ji taip pat bus suderinta su ilgesnio laikotarpio politikos tikslais, numatytais ES ir Moldovos Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime ir įgyvendinant Europos kaimynystės politiką 2005 m. priimtame ES ir Moldovos Respublikos veiksmų plane. Dėl konkrečių ekonominės politikos sąlygų, susijusių su pagalbos sumos dalių išmokėjimu, Komisija ketina sutelkti dėmesį į kelias sritis, įskaitant viešųjų finansų valdymą ir finansinį stabilumą. Komisija taip pat gali nuspręsti sutelkti dėmesį į specifines labai svarbias politikos sritis, pavyzdžiui, į 2010 m. balandžio mėn. Europos kaimynystės politikos įgyvendinimo ataskaitoje (EKP pažangos ataskaita) nustatytus prioritetus arba į priemones, pripažintas reikalingomis atlikus veiklos vertinimą.

- **Teisinis pagrindas**

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 212 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas**

Pasiūlymas priklauso pasidalijamajai Europos Sąjungos kompetencijai ekonominio ir finansinio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis srityje.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl toliau nurodytų priežasčių.

Siūlomos naujos pagalbos suma – iki 90 mln. EUR – atitinka kiek daugiau nei 27 % Moldovos Respublikos 2010 ir 2011 m. nepatenkintų išorės finansavimo poreikių, be TVF ir Pasaulio banko teikiamos makroekonominės paramos. Ši Europos Sąjungos pagalba teikiama atsižvelgiant į esamą išskirtinę padėtį, nes besitęsianti pasaulinė krizė daro didelį poveikį Moldovos ekonomikai.

- **Pasirinkta priemonė**

Siūloma priemonė – kita.

Kadangi pagrindų reglamento dėl makrofinansinės pagalbos priemonės nėra, *ad hoc* Parlamento ir Tarybos sprendimai pagal SESV 212 straipsnį dabar yra tokios pagalbos teisinė priemonė.

(4) Poveikis biudžetui

Pagalba bus finansuojama iš 2010 ir 2011 m. įsipareigojimų asignavimų pagal 01 03 02 biudžeto eilutę (Makroekonominė pagalba), o mokėjimai taip pat bus vykdomi 2010 ir 2011 m.

(5) PAPILDOMA INFORMACIJA

- **Persvarstymo, keitimo, laikino galiojimo sąlyga**

Pasiūlyme nustatytas riboto naudojimosi laikotarpis.

2010/0162 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl makrofinansinės pagalbos teikimo Moldovos Respublikai

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 212 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą[1]

teisės akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

spręsdami pagal įprastą teisėkūros procedūrą[2],

kadangi:

(1) Moldovos Respublikos ir Europos Sąjungos santykių pagrindas – Europos kaimynystės politika. 2005 m. Bendrija ir Moldovos Respublika susitarė dėl Europos kaimynystės politikos veiksmų plano, kuriame nustatyti dvišalių santykių prioritetai vidutiniu laikotarpiu. Europos Sąjungos ir Moldovos Respublikos santykių sistemą toliau sustiprina neseniai pradėta Rytų partnerystė. 2010 m. sausio mėn. Europos Sąjunga ir Moldovos Respublika pradėjo derybas dėl asociacijos susitarimo, kuris, kaip tikimasi, pakeistų šiuo metu galiojantį partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą.

(2) Moldovos Respublikos ekonomikai didelį poveikį padarė tarptautinė finansų krizė: sparčiai mažėja gamyba, blogėja biudžeto rodikliai ir didėja išorės finansavimo poreikis.

(3) Moldovos Respublikos ekonomika yra stabilizuojama ir gaivinama Tarptautinio valiutos fondo (TVF) finansine pagalba. Moldovos Respublikos ir TVF finansavimo susitarimas patvirtintas 2010 m. sausio 29 d.

(4) Moldovos Respublika, atsižvelgdama į blogėjančią ekonominę padėtį ir perspektyvas, paprašė Europos Sąjungos makrofinansinės pagalbos.

(5) 2010–2011 m. mokėjimų balanse yra susidaręs finansavimo trūkumas, todėl makrofinansinė pagalba laikoma tinkamu atsaku į Moldovos Respublikos valdžios institucijų prašymą remti ekonomikos stabilizavimą kartu su dabartine TVF programa.

---

[1] OL C […], […], p. […].

[2] OL L

Tikimasi, kad šia makrofinansine pagalba taip pat bus prisidėta prie valstybės biudžeto išorės finansavimo poreikių mažinimo.

(6) Europos Sąjungos makrofinansinė pagalba turėtų ne tik papildyti esamas TVF ir Pasaulio banko programas ir išteklius, bet ir užtikrinti papildomą ES dalyvavimo naudą.

(7) Komisija turėtų užtikrinti, kad Europos Sąjungos makrofinansinė pagalba teisiškai ir iš esmės atitiktų priemones, taikomas įvairiose išorės veiksmų srityse, ir kitas atitinkamas Europos Sąjungos politikos kryptis.

(8) Konkretūs pagalbos tikslai turėtų stiprinti pagalbos veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę. Komisija turėtų nuolat stebėti, kaip siekiama šių tikslų.

(9) Makrofinansinės pagalbos teikimo sąlygos turėtų būti nustatomos atsižvelgiant į Europos Sąjungos politikos Moldovos Respublikos atžvilgiu pagrindinius principus ir tikslus.

(10) Siekiant užtikrinti veiksmingą Europos Sąjungos finansinių interesų, susijusių su šia finansine pagalba, apsaugą, būtina, kad Moldovos Respublika taikytų tinkamas priemones, susijusias su sukčiavimo, korupcijos ir kitų su pagalba siejamų pažeidimų prevencija ir kova su jais, Komisija vykdytų kontrolę, o Audito Rūmai atliktų auditą.

(11) Šios Europos Sąjungos makrofinansinės pagalbos suteikimas nepažeidžia biudžeto valdymo institucijos galių.

(12) Europos Sąjungos makrofinansinę pagalbą įgyvendina Komisija. Šiam sprendimui įgyvendinti būtinos priemonės priimamos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką[3];

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Europos Sąjunga suteikia Moldovos Respublikai didžiausią 90 mln. EUR dotacijos formos makrofinansinę pagalbą, siekdama padėti Moldovos Respublikai stabilizuoti ekonomiką ir patenkinti jos mokėjimų balanso ir biudžeto poreikius, kaip numatyta dabartinėje Tarptautinio valiutos fondo (TVF) programoje.

2. Europos Sąjungos makrofinansinės pagalbos išmokėjimą administruoja Komisija, nepažeisdama TVF ir Moldovos Respublikos susitarimų ar susitarimo memorandumų ir ekonomikos reformos, kuri nurodyta Europos Sąjungos ir Moldovos Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime ir veiksmų plane, pagrindinių principų ir tikslų.

3. Europos Sąjungos finansinė pagalba teikiama dvejus su puse metų nuo 2 straipsnio 1 dalyje nurodyto susitarimo memorandumo įsigaliojimo pirmosios dienos.

---

[3] OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

2 straipsnis

1. Komisija, vadovaudamasi šios sprendimo 6 straipsnyje nurodyta konsultavimo tvarka, turi įgaliojimus tartis su Moldovos Respublikos valdžios institucijomis dėl su Europos Sąjungos makrofinansine pagalba susijusių ekonominės politikos sąlygų, kurios turi būti nustatytos susitarimo memorandume. Šios sąlygos yra suderintos su TVF ir Moldovos Respublikos susitarimais ar susitarimo memorandumais ir su ekonomikos reformos, kuri nurodyta Europos Sąjungos ir Moldovos Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime ir veiksmų plane, pagrindiniais principais ir tikslais. Šiais principais ir iškeltais tikslais siekiama stiprinti pagalbos, visų pirma įskaitant Moldovos Respublikos viešųjų finansų valdymo sistemas, veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę. Pažangą, pasiektą įgyvendinant šiuos tikslus, nuolat stebės Komisija. Pagalbos finansinės sąlygos turi būti išsamiai išdėstytos dotacijos susitarime, dėl kurio susitaria Komisija ir Moldovos Respublikos valdžios institucijos.

2. Europos Sąjungos makrofinansinės pagalbos įgyvendinimo laikotarpiu Komisija prižiūri, ar Moldovos Respublikos finansiniai mechanizmai, administracinės procedūros ir vidaus bei išorės kontrolės mechanizmai, susiję su šia pagalba, yra patikimi.

3. Komisija reguliariai tikrina, ar Moldovos Respublikos ekonominė politika atitinka Europos Sąjungos makrofinansinės pagalbos tikslus ir ar tinkamai laikomasi sutartų ekonominės politikos sąlygų. Šiuo tikslu Komisija glaudžiai bendradarbiauja su TVF ir Pasaulio banku.

3 straipsnis

1. Komisija išmoka Moldovos Respublikai Europos Sąjungos makrofinansinę pagalbą dotacijos forma mažiausiai per tris kartus, laikydamasi 2 dalies sąlygų. Kiekvienos dalies dydis bus nustatytas susitarimo memorandume.

2. Komisija nusprendžia dėl atskirų dalių išmokėjimo, atsižvelgdama į tai, ar yra tinkamai įgyvendinamos ekonominės politikos sąlygos, sutartos susitarimo memorandume. Antroji dalis ir paskesnės dalys neišmokamos anksčiau nei praėjus trims mėnesiams po pirmesnės dalies išmokėjimo.

3. Europos Sąjungos lėšos pervedamos į Moldovos nacionalinį banką. Priklausomai nuo susitarimo memorandumo nuostatų, įskaitant nepatenkintų biudžeto finansavimo poreikių patvirtinimą, lėšos gali būti pervestos į Moldovos Respublikos iždą, kuris yra galutinis gavėjas.

4 straipsnis

Europos Sąjungos makrofinansinė pagalba įgyvendinama pagal 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento[4] nuostatas ir jo įgyvendinimo taisykles[5]. Susitarimo

[4] OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

memorandume ir dotacijos susitarime, dėl kurių turi būti susitarta su Moldovos Respublikos valdžios institucijomis, visų pirma numatomos konkrečios priemonės, kurias įgyvendinti imasi Moldovos Respublika, dėl sukčiavimo, korupcijos ir kitų su pagalba siejamų pažeidimų prevencijos ir kovos su jais. Siekiant užtikrinti didesnį Europos Sąjungos lėšų valdymo ir paskirstymo skaidrumą, juose taip pat numatoma Komisijos, įskaitant Europos kovos su sukčiavimu tarnybą (OLAF), kontrolė su teise vietoje atlikti tikrinimus ir apžiūras ir Audito Rūmų vykdomas auditas, kuris prireikus atliekamas vietoje.

5 straipsnis

1. Iki kiekvienų metų rugpjūčio 31 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje pateikiamas šio sprendimo įgyvendinimo per praėjusius metus vertinimas. Ataskaitoje nurodomas 2 straipsnio 1 dalyje minimų susitarimo memorandume išdėstytų politikos sąlygų, Moldovos Respublikos einamųjų ekonominių ir fiskalinių rezultatų ir pagalbos dalių išmokėjimo ryšys.

2. Ne vėliau kaip praėjus dvejiems metams nuo 1 straipsnio 3 dalyje nurodyto naudojimuisi pagalba nustatyto laikotarpio pabaigos Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia *ex-post* vertinimo ataskaitą.

6 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

7 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje [...]

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*

[5] Komisijos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, OL L 357, 2002 12 31, p. 1.

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO PAVADINIMAS

Makrofinansinė pagalba Moldovos Respublikai

2. VEIKLA GRINDŽIAMO VALDYMO IR VEIKLA GRINDŽIAMO BIUDŽETO SUDARYMO SISTEMA

Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) ir susijusi (-ios) veiklos rūšis (-ys):

Antraštinė dalis 01 – Ekonomikos ir finansų reikalai, 03 – Tarptautiniai ekonomikos ir finansų reikalai

3. BIUDŽETO EILUTĖS

3.1. Biudžeto eilutės (veiklos eilutės ir atitinkamos techninės bei administracinės pagalbos eilutės (buvusios BA eilutės) su išlaidų kategorijomis:

01 03 02 straipsnis – Makroekonominė pagalba

3.2. Priemonės ir jos finansinio poveikio trukmė

Suma bus išmokama 2010–2011 m. mažiausiai trimis dalimis. Tačiau negalima atmesti vėlavimo galimybės, tokiu atveju ši operacija būtų pratęsta.

3.3. Biudžeto ypatybės

Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis		Nauja	ELPA įnašas	Šalių kandidačių įnašai	Finansinės perspektyvos išlaidų kategorija
01. 03. 02	NPI	DIF	NE	NE	NE	**Nr. 4**

4. IŠTEKLIŲ SUVESTINĖ

4.1. Finansiniai ištekliai

4.1.1. Įsipareigojimų asignavimų (ĮA) ir mokėjimų asignavimų (MA) suvestinė

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Išlaidų rūšis	Skirsnio Nr.		2010	2011 (prašymas)			Iš viso
Veiklos išlaidos[6]							
Įsipareigojimų asignavimai (ĮA)	8.1.	a	98,985	114,868[7]			
Mokėjimų asignavimai (MA)		b	90,000	103,500[8]			
Į orientacinę sumą įskaičiuotos administracinės išlaidos[9]							
Techninė ir administracinė pagalba (NDIF)	8.2.4.	c	0	0			
ORIENTACINĖ SUMA, IŠ VISO							
Įsipareigojimų asignavimai		a+c	0	0			
Mokėjimų asignavimai		b+c	0	0			
Į orientacinę sumą <u>neįskaičiuotos</u> administracinės išlaidos[10]							
Žmogiškieji ištekliai ir susijusios išlaidos (NDIF)	8.2.5.	d	0	0			
Į orientacinę sumą neįskaičiuotos prie žmogiškųjų išteklių ir susijusių išlaidų nepriskiriamos administracinės išlaidos (NDIF)	8.2.6.	e	0	0			
Iš viso orientacinių priemonės finansinių išlaidų							
Iš viso ĮA, įskaitant išlaidas žmogiškiesiems ištekliams		a+c +d +e	98,985	114,868[11]			

6 Atitinkamos 01 antraštinės dalies xx 01 skyriui nepriklausančios išlaidos

7 2011 m. preliminarus biudžeto projektas

8 2011 m. preliminarus biudžeto projektas

9 Išlaidos pagal xx antraštinės dalies xx 01 04 straipsnį

10 xx 01 04 arba xx 01 05 straipsniams nepriskiriamos išlaidos pagal xx 01 skyrių

11 2011 m. preliminarus biudžeto projektas

Iš viso MA, įskaitant išlaidas žmogiškiesiems ištekliams		b+c +d +e	90,000	103,500 [12]			

4.1.2. Suderinamumas su finansiniu programavimu

X Pasiūlymas atitinka esamą finansinį programavimą.

☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą, reikės pakeisti finansinės perspektyvos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

☐ Įgyvendinant pasiūlymą gali tekti taikyti Tarpinstitucinio susitarimo nuostatas[13] (t. y. taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti finansinę perspektyvą).

4.1.3. Finansinis poveikis pajamoms

X Pasiūlymas neturi finansinio poveikio pajamoms.

☐ Pasiūlymas pajamoms turi tokį finansinį poveikį:

4.2. Žmogiškųjų išteklių visos darbo dienos ekvivalentas (įskaitant pareigūnus, laikinuosius ir išorės darbuotojus); išsami informacija pateikta 8.2.1 punkte.

Metų poreikiai	2010	2011				
Iš viso žmogiškųjų išteklių	1/3	1/3				

5. YPATYBĖS IR TIKSLAI

5.1. Trumpalaikiai ir ilgalaikiai poreikiai

Moldovos Respublikos ekonomika labai nukentėjo nuo pasaulinės ekonomikos ir finansų krizės. 2008 m. antrą pusmetį pradėjo lėtėti ekonomikos augimas, o 2009 m. gamyba sumažėjo 6,5 %. Nors einamosios sąskaitos deficitas mažėja, bendrieji išorės finansavimo poreikiai sumažėjus įplaukoms (ypač gaunamų perlaidų įplaukoms, nuo kurių Moldovos Respublikos ekonomika yra itin priklausoma) ir dėl įsipareigojimų grąžinti trumpalaikes skolas išlieka dideli. Tarptautinis valiutos fondas apskaičiavo, kad 2010 ir 2011 m. susidaręs išorės finansavimo trūkumas sudaro 460 mln. EUR. Tikimasi, kad Europos Sąjunga padengs dalį šių nepatenkintų išorės finansavimo poreikių.

[12] 2011 m. preliminarus biudžeto projektas.

[13] Žr. Tarpinstitucinio susitarimo 19 ir 24 punktus.

5.2. Papildoma Europos Sąjungos dalyvavimo nauda, pasiūlymo suderinamumas su kitomis finansinėmis priemonėmis ir galima sąveika

ES finansinė parama reiškia, kad pagal Europos kaimynystės politiką santykiai su Moldovos Respublika yra svarbūs. Makrofinansinė pagalba yra tinkama priemonė esamai Europos Sąjungos pagalbai papildyti; ja padedama visiškai finansuoti TVF remiamą ekonomikos stabilizavimo programą. Ji taip pat padės toliau vykdyti ekonominę ir politinę integraciją į ES, kuri prasidėjo 2010 m. sausio mėn. derybomis dėl ES asociacijos susitarimo. Vadinasi, galima nustatyti svarbią sąveiką dėl jos poveikio ekonomikos reformai ir stabilizavimui.

5.3. Pasiūlymo tikslai, numatomi rezultatai ir susiję rodikliai atsižvelgiant į veikla grindžiamo valdymo sistemą

Ekonomikos ir finansų generalinio direktorato veiklos rūšies „Tarptautiniai ekonomikos ir finansų reikalai“ tikslas „makrofinansinės pagalbos trečiosioms šalims teikimas siekiant spręsti jų mokėjimų balanso krizę ir atkurti išorės skolos tvarumą“ yra susijęs su bendru tikslu – „skatinti gerovę už Europos Sąjungos ribų“.

Susiję rodikliai: einamosios sąskaitos balansas BVP procentine išraiška (numatomas rezultatas: padėties pagerėjimas), išorės skola BVP procentine išraiška (numatomas rezultatas: sumažėjimas) ir oficialios atsargos prekių ir paslaugų importo mėnesiais (numatomas rezultatas: stabilizavimas arba padidėjimas).

5.4. Įgyvendinimo metodas (orientacinis)

X ***Centralizuotas valdymas***

- X tiesioginis, vykdomas Komisijos
- ☐ netiesioginis, perduodama:
  - ☐ vykdomosioms įstaigoms
  - ☐ Bendrijų įsteigtoms įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 185 straipsnyje
  - ☐ nacionalinei (-ėms) viešojo sektoriaus įstaigai (-oms) arba viešąsias paslaugas teikiančiai (-ioms) įstaigai (-oms)

☐ ***Pasidalijamasis arba decentralizuotas valdymas***

- ☐ kartu su valstybėmis narėmis
- ☐ kartu su trečiosiomis šalimis

☐ ***Jungtinis valdymas kartu su tarptautinėmis organizacijomis (nurodyti)***

Pastabos

6. STEBĖSENA IR VERTINIMAS

6.1. Stebėsenos sistema

Vykdomus veiksmus stebės Komisijos tarnybos, atsižvelgdamos į makroekonominės ir struktūrinės politikos priemones, dėl kurių bus susitarta su Moldovos Respublikos valdžios institucijomis ir kurios bus įtrauktos į susitarimo memorandumą. Valdžios institucijų bus prašoma Komisijos tarnyboms reguliariai atsiskaityti dėl šių priemonių. Europos Komisijos delegacija Kišiniove taip pat teiks ataskaitas su pagalbos stebėsena susijusiais klausimais. Komisijos tarnybos palaikys glaudžius ryšius su TVF ir Pasaulio banku.

6.2. Vertinimas

6.2.1. Ex-ante vertinimas

Ex-ante vertinimą atliko Komisijos tarnybos (Ekonomikos ir finansų generalinio direktorato D3 skyrius).

6.2.2. Priemonės, kurių buvo imtasi atlikus tarpinį arba ex-post vertinimą (panašios ankstesnės veiklos patirtis)

Moldovos Respublikai 2007–2008 m. suteiktos pagalbos operacijos *ex-post* vertinimas buvo baigtas 2010 m. vasario mėn. Vertinime daroma išvada, kad makrofinansinė pagalba vidutinio laikotarpio ir ilgalaikiams išorės tvarumo siekiams padarė teigiamą, bet nedidelę įtaką. Iš esmės padarytas poveikis yra teigiama įtaka ekonomikos augimui 2006–2008 m., kuri atitinkamai turėjo poveikio skolos ir BVP santykiui. Dėl makrofinansinės pagalbos įtakos struktūrinėms reformoms vertinime pateikiama išvada, kad makrofinansinė pagalba stiprino politiką visose srityse (nustačius pasirinktas sąlygas).

Nuo 2004 m. iš viso atlikta vienuolika makrofinansinės pagalbos operacijų *ex-post* vertinimų, iš kurių keturi vertinimai atlikti naujose nepriklausomose buvusios Tarybų Sąjungos valstybėse. Visi šie atlikti vertinimai parodė, kad makrofinansinės pagalbos operacijomis iš tiesų prisidedama, nors kartais nedaug ir netiesiogiai, prie išorės tvarumo didinimo, makroekonomikos stabilumo ir struktūrinių reformų įgyvendinimo pagalbą gaunančioje šalyje. Daugeliu atvejų makrofinansinės pagalbos operacijos darė teigiamą poveikį pagalbą gaunančios šalies mokėjimų balansui ir padėjo sušvelninti jos biudžeto suvaržymus. Ji taip pat turėjo įtakos šiek tiek didesniam ekonomikos augimui.

6.2.3. Būsimo vertinimo sąlygos ir dažnumas

Nepriklausomą Moldovos Respublikai suteiktos pagalbos *ex-post* vertinimą planuojama atlikti pagal Ekonomikos ir finansų generalinio direktorato daugiametę vertinimo programą per dvejus metus nuo finansinės pagalbos teikimo pabaigos.

7. KOVOS SU SUKČIAVIMU PRIEMONĖS

Į siūlomą makrofinansinės pagalbos Moldovos Respublikai teisinį pagrindą taip pat įtraukta sukčiavimo prevencijos priemonių nuostata. Šios priemonės bus išsamiai

išdėstytos susitarimo memorandume ir dotacijos susitarime. Planuojama, kad bus numatytos kelios konkrečios politikos sąlygos, taikomos teikiant pagalbą, daugiausia viešųjų finansų valdymo srityje, siekiant stiprinti pagalbos veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę. Makrofinansinei pagalbai bus taikomos tikrinimo, kontrolės ir audito procedūros, už kurias bus atsakinga Komisija, taip pat Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ir Europos Audito Rūmai.

Komisijos tarnybos vykdo finansinių ir administracinių procedūrų vertinimo programą visose trečiosiose šalyse, gaunančiose makrofinansinę pagalbą, siekdamos laikytis Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo Finansinio reglamento reikalavimų. Moldovos Respublikoje pirmas veiklos vertinimas atliktas 2007 m. pradžioje, o 2006 m. balandžio mėn. paskelbta Pasaulio banko viešųjų finansų valdymo veiksmų studija, kuri buvo atnaujinta 2008 m. birželio mėn. Europos Netrukus Komisija užsakys atnaujinti dabartinį veiklos vertinimą. Jo rezultatais bus naudojamasi konkrečioms politikos priemonėms viešųjų finansų valdymo srityje apibrėžti.

8. IŠSAMI INFORMACIJA APIE IŠTEKLIUS

8.1. Pasiūlymo tikslai vertinant pagal finansines išlaidas

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

(Nurodyti tikslų, priemonių ir rezultatų pavadinimus)	**Rezultato rūšis**	**Vid. išlaidos**	**2010 metai**		**2011 metai**		**2013 metai**		**IŠ VISO**	
			Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų
VEIKLOS TIKSLAS Nr. 1										
1 priemonė. Mokėjimų balanso / biudžeto parama Moldovos Respublikai	Mokėjimų balanso / biudžeto paramos teikimas dotacijos forma		2 dalimis	50	1 ar 2 dalimis	40			3	90
2 priemonė. Veiklos vertinimas										
1 rezultatas	Ataskaita		1	0,05					1	0,05
3 priemonė. *Ex-post* vertinimas										
1 rezultatas	Ataskaita						1	0,15	1	0,15
IŠ VISO IŠLAIDŲ				**50,05**		**40**		**0,15**		**90,20**

8.2. Administracinės išlaidos

8.2.1. Žmogiškųjų išteklių skaičius ir rūšis

Etatų rūšys		Darbuotojai, skiriami priemonei valdyti iš esamų ir (arba) papildomų išteklių (**etatų arba visos darbo dienos ekvivalentų skaičius**)					
		2010 metai	n+1 metai	n+2 metai	n+3 metai	n+4 metai	n+5 metai
Pareigūnai arba laikinieji darbuotojai[14] (XX 01 01)	A*/AD	1/3	1/3				
	B*, C*/AST						
Darbuotojai, finansuojami[15] pagal XX 01 02 str.							
Kiti darbuotojai[16], finansuojami pagal XX 01 04/05 str.							
IŠ VISO		1/3	1/3				

8.2.2. Užduočių, susijusių su priemone, aprašymas

Inter alia, parengti susitarimo memorandumą ir dotacijos susitarimą ir (arba) derėtis dėl jų, palaikyti ryšius su valdžios institucijomis ir tarptautinėmis finansų institucijomis, stebėti pagalbą gaunančios šalies ekonominę ir struktūrinę politiką, vykti į patikrinimo komandiruotes ir rengti Komisijos tarnybų ataskaitas bei su pagalbos valdymu susijusias Komisijos procedūras.

8.2.3. Žmogiškųjų išteklių (numatytų teisės aktais) šaltiniai

X Šiuo metu programos valdymui skirti etatai, kuriuos reikia pakeisti arba pratęsti.

☐ Etatai, pagal MPS (metinę politikos strategiją) ir (arba) PBP (preliminarų biudžeto projektą) iš anksto skirti n-tiesiems metams.

☐ Etatai, kurių bus prašoma kitos MPS ir (arba) PBP procedūros metu.

☐ Etatai, kurie bus perskirstyti naudojant valdymo tarnybos išteklius (vidinis perskirstymas).

☐ Etatai, reikalingi n-tiesiems metams, tačiau nenumatyti tų metų MPS ir (arba) PBP.

[14] Kurių išlaidos NEĮSKAIČIUOTOS į orientacinę sumą.
[15] Kurių išlaidos NEĮSKAIČIUOTOS į orientacinę sumą.
[16] Kurių išlaidos įskaičiuotos į orientacinę sumą.

8.2.4. Į orientacinę sumą įskaičiuotos kitos administracinės išlaidos (XX 01 04/05 – Administracinio valdymo išlaidos)

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto eilutė 01 03 02 Makroekonominė pagalba	n metai	n+1 metai	n+2 metai	n+3 metai	n+4 metai	n+5 metai ir vėliau	IŠ VISO
1. Techninė ir administracinė pagalba (įskaitant susijusias išlaidas darbuotojams)							
Vykdomosios įstaigos[17]							
Kita techninė ir administracinė pagalba							
- *intra muros*							
- *extra muros* *1) Veiklos vertinimas* *2) Ex-post vertinimas*	0,050			0,150			0,050 0,150
Iš viso techninei ir administracinei pagalbai	0,050			0,150			0,200

[17] Prie atitinkamos (-ų) vykdomosios (-ųjų) įstaigos (-ų) reikėtų pateikti nuorodą į konkrečią finansinę teisės akto pažymą.

8.2.5. Į orientacinę sumą <u>neįskaičiuotos</u> finansinės išlaidos žmogiškiesiems ištekliams ir susijusios išlaidos

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Žmogiškųjų išteklių rūšis	n metai	n+1 metai	n+2 metai	n+3 metai	n+4 metai	n+5 metai ir vėliau
Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai (XX 01 01)	0,030	0,030				
Pagal XX 01 02 str. finansuojami darbuotojai (pagalbiniai darbuotojai, deleguotieji nacionaliniai ekspertai, pagal sutartis dirbantys darbuotojai ir kt.) (nurodyti biudžeto eilutę)						
Iš viso žmogiškųjų išteklių ir susijusių išlaidų (NEĮSKAIČIUOTŲ į orientacinę sumą)	**0,030**	**0,030**				

Apskaičiuota – ***Pareigūnai ir laikinieji tarnautojai***

Prireikus pateikti nuorodą į 8.2.1 punktą.

NETAIKOMA

Apskaičiuota – ***Pagal XX 01 02 str. finansuojami darbuotojai***

Prireikus pateikti nuorodą į 8.2.1 punktą.

NETAIKOMA

8.2.6. Į orientacinę sumą neįskaičiuotos kitos administracinės išlaidos

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2010 metai	n+1 metai	n+2 metai	n+3 metai	n+4 metai	n+5 metai ir vėliau	IŠ VISO
XX 01 02 11 01 – Komandiruotės	0,020	0,010					0,030
XX 01 02 11 02 – Posėdžiai ir konferencijos							
XX 01 02 11 03 – Komitetai[18]							
XX 01 02 11 04 – Tyrimai ir konsultacijos							
XX 01 02 11 05 – Informacinės sistemos							
2. Iš viso kitų valdymo išlaidų (XX 01 02 11)							
3. Kitos administracinio pobūdžio išlaidos (patikslinti, nurodant biudžeto eilutę)							
Iš viso administracinių išlaidų, išskyrus žmogiškųjų išteklių ir susijusias išlaidas (NEĮSKAIČIUOTŲ į orientacinę sumą)	0,020	0,010					0,030

Apskaičiuota – ***Į orientacinę sumą neįskaičiuotos kitos administracinės išlaidos***

Trys vieno arba dviejų asmenų komandiruotės.

[18] Nurodyti komiteto rūšį ir kuriai grupei jis priklauso.